



MI, OPĆENITO

MI, OPĆENITO.

Na ovom svijetu, na kojem ima oko 7,5 milijardi ljudi, okruženi smo svakakvim ljudima. U našoj neposrednoj blizini postoje također različiti ljudi, različitog izgleda i karaktera. Ovaj tekst se odnosi na ljudska bića, općenito. Tako ću zvati ljude, ljudska bića, i kada ih tako nazovem, onda mislim na sve boje kože i nacionalnosti. U biti, shvaćate što hoću reći. Možda mi u tekstu promakne taj naziv i nazovem nas običnim čovjekom. Poantu ste shvatili, a to je bitno.

Ljudska bića nas okružuju. Nekima ste prijatelj, nekima kolega ili poznanik, nekima kreten ili budala. Sve je to obostrano. Ako vi mislite da je netko kreten, vjerojatno on to misli i za vas. Tako da smo mi sve u jednom. Multipraktik bića: prijatelji, poznanici, kolege, budale, kreteni i idioti. Samo u različitim postotcima. Detaljnije ću u tekstu objasniti zašto je to tako.

Najteže je biti ovo prvo, prijatelj. Ako imate jednog ili jednu prijatelja ili prijateljicu, vi ste bogato ljudsko biće. Ako ih imate par, vjerojatno niste niti svjesni koliku vrijednost posjedujete. U to sam uvjeren. Ljudi dolaze i prolaze kroz život. Neki se zadržavaju duže ili kraće u vašem životu. Netko od njih ostavi dobro, netko gorko sjećanje. Ali biti prijatelj,

to je teško. To ne nastaje preko noći. To je ljubav, ali na svoj način. Kao što na različite načine volite roditelje, braću ili sestre, cure ili supruge, dečke ili muževe, pa djecu, a onda prijatelje i prijateljice. Sve su to različite ljubavi koje nas povezuju, i kada ih živimo, uvjeren sam da smo bolja ljudska bića, bolji ljudi. Kao što sam rekao u jednoj od prijašnjih rečenica, prijatelj je teško biti. Stječeš to povjerenje godinama, isprepleteno zajedničkim interesima i druženjem. Prijateljstvo je u nekim trenutcima iznad svega. Recimo, kada ostanemo sami, bez ikoga. I to se zna dogoditi, nažalost. Prijatelj je onaj koji bezuvjetno želi pomoći, iskreno se veseli tvojim uspjesima ili mu je iskreno žao tvojih neuspjeha. Koji će uletjeti kada ti je najteže. To je prijatelj ili prijateljica. Kada ga vidiš nakon dugo vremena, a srce ti zatitra od sreće. Pružaš ruku, a on ili ona te privuku i zagrle od srca. To se ne može platiti novcem. Novac je sredstvo, a ovo je vrijednost. Ali i kod prijatelja se zna dogoditi onaj gorak okus koji se ne da izbaciti iz sebe, makar si mu to oprostio riječima. Nije lako oprostiti, treba prijeći preko toga. Koliko god se trudio, gorki okus ostaje, a on te podsjeća, vraća na nemili događaj. To je dno dna jednog prijateljstva. Žalosno, ali se i to zna dogoditi. I nikada više ta osoba se ne može, epitetski rečeno, ući u tvoje odaje da bi se popeo ljestvama do tvog srca, srca koje dijeliš sa svojim iskrenim prijateljem. Barem ja tako mislim. Gorko, ali istinito.

Drugo su kolege ili poznanici. E, oni dolaze i prolaze našim životima. Tu treba biti oprezan i ne zaletjeti se i razočarati. Oni su tu za druženja, zezanciju, čuješ nešto pametno, nekada glupo, ali čuješ. Biraš ih sam, kao oni tebe. Možete popiti piće zajedno, ali ne vjerujem da ćete jesti iz istog tanjura kao što ste u stanju s prijateljem. Oni su tu za male, neobavezne razgovore, da ubiju dosadu. Možete i s njima izgraditi dublji odnos, mislim na zajednički odlazak na putovanja i slično, ali tu sve staje. Nema onu dobru težinu, jer svatko u ovom slučaju prvenstveno misli na sebe. I to je u redu. Ne bi niti mogli svakom ugoditi, jer bi se psihički, a to izravno djeluje i na fizičko stanje, raspali. Imamo ih u puno većem broju, i njih se treba potruditi ne razočarati. Biti taj koji nije to “govno” koje je nešto zasrao. Kako ja mislim, možda ispađaš veći idiot, ali bolje da su tebi dužni novac, koji ti vjerojatno nikada neće biti vraćen, nego da si ti taj koji treba vratiti. Lijepo je prošetati gradom, među svim kolegama i poznanicima uzdignute glave, a ne skrivajući se od njih radi raznočega.

Treće su budale koje su uvijek i uvijek će biti budale. Mislim da za njih velikih promjena nema. Ne mogu reći ni za koga da nema barem jednu kvalitetu. Svi smo mi skup tih malih kvaliteta, a to su pamet, pristupačnost, biti simpatičan, druželjubiv... itd. Netko uvijek posjeduje barem jednu

tu kvalitetu ili više njih. Ne možemo svi biti isti. Ali budale, njih najviše želim. Evo jednog primjera. Sjedim u čekaonici kod doktora kraj sredovječne žene i nakon nekog vremena tihe mise kreće neobavezan razgovor. Znaete kako to ide, u 90% slučajeva se prvo spominje kakvo nas očekuje vrijeme, pa ako taj razgovor oteče u željenom smjeru, ako ništa, skraćtiš dosadu čekajući svoj red. Ovo je bio isti početak kakav sam opisao i po razgovoru se činilo da će se nastaviti, kao što je. Kreću pitanja o djeci, imam li ih, koliko su stara, imena, a ja odgovaram i kada sam došao do datuma rođenja svog mlađeg sina, koji je 22. lipnja, ona će na to “jadničak”. U toj sekundi meni oko glave upitnici, kao kada se Tom u crtiću hvatajući Jerryja zaleti glavom u zid kojeg, naravno, probija i ima one leteće zvjezdice oko glave. Ja i dalje ne shvaćam njezinu konstataciju i krećem s pitanjem, ali ona me preduhitri i krene objašnjavati kako je i ona navodno rođena 21. lipnja i da je njezina baka sigurno pogriješila kada ju je išla upisati u knjigu rođenih s datumom 22. lipnja i da je ona sigurno rođena 21. lipnja, prvog dana ljeta. Genijalna budala od žene je išla ispraviti datum svog rođenja s 22. na 21., a ja još ne znam zašto je taj 22. toliko loš datum, sve dok ona nije izustila: “Pa kako možeš imati rođendan na Dan antifašističke borbe.” To je za mene budala, kojoj u životu ne može pomoći niti jedna terapija. Dalje trošiti riječi na nju je besmisleno i previše

sam slova istipkao, ali sam morao pokazati primjerom što za mene znači budala i to na ljestvici čvrsto 8. mjesto od 10, ali bi joj za trud oko birokratskih zadaća, promjene datuma, dao 9. mjesto. Za trud. Što ćeš. Moram.

Četvrti su kreteni. Oni su puno inteligentniji od budala i često od prosječno mirnog i staloženog čovjeka. Ali srećom, mogu si pomoći. Naravno, kroz vrijeme. Mogu postati i oni mirniji, zreliji i staloženiji, ali tek kada prođu u svom životu eru kretenizma. Kretenizam kreće od rane mladosti. Pokušavajući se dokazati da možeš više nego drugi. Biti luđi. Napraviti veću kretensku glupost. Sjebati sve što se sjebati da. Biti lud, a truditi se ne povrijediti druge. To je dobar kreten. Makar je to u manjim slučajevima. Kreten neće olako pasti u zamku kao budala, ali hoće se dokazati i ako treba puno toga riskirati, uz naravno posljedice koje mu nisu strane. Biti kreten u nekim situacijama je i dobro, kao i budala, koja će na svaka vrata pokucati, gdje “normalno” ljudsko biće kalkulira. Nekada se to isplati, budalama ne, jer su budale, kretenima da, jer mogu u nekim trenutcima biti i “normalna” ljudska bića, “normalnima” da, još ako posjeduju jednu od kvaliteta, ambicioznost i upornost, sigurno. Loš kreten će napraviti problem gdje ga nema, ili dobar kreten (i to postoji) će napraviti nekakvu spletku, glupost, jednostavno rečeno pizdariju.

Kreteni moji, i kod vas će jednog dana zasjati sunce. A kod nekih...

Peti, idioti, ili ih još možemo nazvati tupanima. Uf... To je najstariji oblik ljudskog bića. Idiota ima par vrsta. Prva, teški idioti; druga, laki idioti; i nepredvidivo isprepleteni idioti. Idioti su skup kretena i budala u jednom. Najgora vrsta ljudske populacije, ali ne i najlošija. Tu mislim na agresivnost ili zloću koja, usudio bih se reći, prije izlazi iz “normalnih” i inteligentnih ljudskih bića. Zato sam i u odlomku o kolegama i poznanicima napisao da se treba paziti, jer što sve čovjek može napraviti, nekad se ne može niti riječima opisati. Ali vratimo se mi idiotima. Prva skupina je pobrala ono najgore od budala i kretena. Oni su jednostavno ni za što drugo nego se sažaliti nad njima. Jadnički koji tumaraju kroz život skraćenim shvaćanjem svega što se oko njih događa. Ali da vam iskreno kažem, nekada bi mi i samom pasalo takvo stanje. S vremena na vrijeme. Da odmorim glavu. U biti, oni su uglavnom sretni i što manje znaš, manje se i opterećuješ. Zar ne? Druga skupina su laki idioti. Oni su pak pobrali malo od kretena, malo od budala, najmanje od “normalnih”. Donekle bistrog pogleda, da se s njima podružiti i razgovarati. Treća su isprepleteni idioti koji su u različitim postotcima pobrali te gene od obje vrste. Oni su nepredvidivi. Ako ima

onaj agresivno-tupi pogled, znaš da je nepredvidiv za svako-
jaka sranja, bez puno pameti u svojoj glavi. Ima i ispreplete-
nih, a dobrih. Oni će vam uputiti onaj blago teleći pogled i s
njima nema problema. Dapače, znaju biti i simpatični. Idiotti
su u biti dobra skupina ljudskih bića i generalno gledano, od
njih ćete najmanje osjetiti zavist ili ljubomoru. Idiotti imaju
jednu zajedničku crtu koja mi se dopada, ta njihova neiskva-
renost koja proizlazi iz skraćenog shvaćanja okoline i ljudi.
To mi se sviđa i uvijek sam branio one dobre idiote kada su
ih “normalni” ismijavali. To mi je jako išlo na živce.

Kada sagledamo sve to, sva opisana stanja ljudskog
bića, koliko god mi mislili da smo “normalni”, tako i budale,
kreteni i idiotti misle da su i oni normalni. Kako su oni nama
sve to, tako smo i mi njima. Moj zaključak i konstatacija je
da smo svi mi zajedno u istom loncu pomiješani, vrteći se
i krčkajući se na laganoj vatri, kao fiš u kotliću. Malo smo
jedno, malo drugo i treće. U svakom od nas ima osobina
kretena, budala i idiota. Ako ne mislite da je tako, sjetite se
teksta “Ptica na banderi” i nas, opisanih ovaca, i mislim da
će vam to barem malo osvijestiti glave da ljudsko biće nije
savršeno, nego baš suprotno. Puni smo mana koje nosimo
u sebi, nekad si to priznamo, nekada ne. I kada gledate sve
gore opisane, opet su najgori od najgorih, a ujedno i najinte-
ligentniji, narcisoidni ljudi. Oni nemaju niti malo empatije

za drugoga, ako nekog treba zgaziti, zgazit će ga. Htio sam im priljepiti jedan od gore navedenih stanja ljudskih bića, ali bi to bila uvreda za sve njih. Tako inteligentni, a u biti toliko jadni. Koji paradoks. A mi težimo tome. Zašto? Nisam znao, ali mislim da sam shvatio. Vjerojatno nas naš ego goni da budemo najbolji. Mislim da za takvu utrku u životu plaćamo preveliku cijenu. Kroz prijateljstva i simpatije drugih ljudi prema nama. U većini takvih slučajeva ćemo imati materijalno, ali ćemo biti tolike sirotinje u duši da ćemo se pokajati za tim što smo na takav, narcisoidni, način radili, ako ne prije, onda ležeći u bolničkom krevetu i kod zadnjih udisaja zraka u stvarnom svijetu. Ali onda je kasno. To sam shvatio i to je moje osobno mišljenje, jedino bih volio da se to ranije dogodilo. Ali bolje ikad, nego nikad. A za sve narcisoidne i egocentrične imam jednu dobru, od Riblje Čorbe, pjesmu “O kako je lepo biti glup”. Trebali bi je svi još jedanput poslušati i razmisliti.

Narcizam - Nacizam. Koja koincidencija, ili nije. Mislim da su oboje veliki totalitarizmi.

Ja sam prijatelj, kolega, poznanik, budala, kreten i idiot, ali nisam narcis. I cilj mi je skupljati vrijednost, a ne novac. Trudim se biti samo ljudsko biće.